

НИКОЛАЙ РАЙНОВ

ЗЛАТНА ЯБЪЛКА

chitanka.info

Една жена имала трима синове. В двора растяло ябълчево дърво, което раждало в годината по една златна ябълка. Всяка година дохождала хала и откъсвала ябълката. Най-старият син рекъл: „Мале, дай ми нож и орехи, че ще отида да вардя ябълката.“ Взел ножа и орехите, отишъл под дървото и захванал да троши орехите, а халата дошла с мъгла и грабнала ябълката. Синът си отишъл у дома и рекъл: „Мале, не можах да увардя ябълката, халата дойде и я грабна.“

На другата година отишъл средният син, но халата дошла и пак грабнала ябълката.

На третата година най-малкият син рекъл: „Мале, дай сега на мене ножа, аз да отида и да вардя ябълката.“ Той се качил на дървото и седнал до ябълката и когато халата дошла пак с мъгла, момъкът я ръгнал с ножа си. Халата тогава избягала назад, а той откъснал ябълката и я занесъл на майка си. След това поканил братята си да отидат да търсят халата. По дирите на кръвта ѝ стигнали до една дупка, в която била влязла халата.

Малкият брат предложил да спуснат одного от тях в дупката. Най-големият брат склонил да спуснат него. Но като стигнал до средата на дупката, той се уплашил и заклатил въжето и другите братя го изтеглили. След него спуснали средния, ала и той се уплашил и заклатил въжето. Най-послед най-малкият казал: „Аз ще сляза долу; поклатя ли въжето, спускайте надолу; поклатя ли пак, спускайте още, докато престана да клатя.“

Тъй другите двама го спускали, додето слязъл чак на дъното и намерил къщата на халата. Той погледнал през прозореца и видял, че в стаята седят три девойки. Едната си играела със златна ябълка, другата също, а най-малката нямала златна ябълка, та си играела с един златен плъх на златна тепсия. Момъкът се обърнал към нея и викнал: „Девойко, отвори ми вратата да вляза.“ Едната от девойките отвърнала: „Върни се назад: майка ни ходи две години наред, та ни донася по златна ябълка, а сега си дойде болна и без ябълка; ако те пуснем да влезеш, ще те изяде.“ А той казал: „Или ми отворете, или ще разбия стъклото и ще вляза през прозореца!“ Тогава станала най-малката, та му отворила и той влязъл и убил халата.

Подир това извел девойките из къщата и се отправил с тях при въжето. Свързал най-напред голямата, заклатил въжето и братята му издърпали девойката горе при тях; свързал сетне по-малката,

изтеглили и нея горе. Останали долу още най-малката девойка и той. „Ако те свържа и оставя да те изтеглят, братята ми може да се скарат за теб и да не ме извлекат горе, ако пък те отвържа и изляза аз по-напред, ти надали ще искаш да излезеш после.“

Девойката му рекла: „Вземи този пръстен. Ако горе се скарат за мене, аз ще поискам да ми направят дрехи самотворни; който ми направи такива, него ще взема. А ти ще постоиш след мене още малко и ако братята ти не те изтеглят, ще паднеш още по-надолу. Там има два овена — един бял, друг чер. Ако паднеш върху белия, той ще те изнесе на бял свят; ако паднеш върху черния, той ще те отнесе в усвет.“

Момъкът свързал девойката и братята му я извлекли. Той постоял още малко и после пропаднал надолу и възседнал черния овен. Щом стигнал на усвет овенът се изгубил, а малкият брат тръгнал, където му видели очите.

Отишъл в един град и потропал на вратата на най-бедняшката къща. Отворила му една баба и го поканила да влезе. Тя почнала да меси хляб за вечеря: плюела и замесвала брашното със слюнка. Като я попитал защо меси със слюнка, бабата му казала: „Какво да сторя, синко, като имам шест деца! Една хала е спряла реките и изворите и не ни пуска да си налеем вода, ако не ѝ дадем да изяде някой човек. Аз давах, давах — издавах се вече, а тя, ето вече цяла година, не ни пуска да си налеем вода. Сега царят ще изпрати дъщеря си да я глътне халата и тогава целият град ще има вода.“

Момъкът попитал бабата за царския дворец и тя му го посочила. Той се отправил за конака и там заедно с царската дъщеря се качил в една кола и отишъл на мястото, дето излизала халата. Той полегнал малко и заспал върху скута на царската дъщеря; в това време халата излязла от ямата и се затекла към царкинята да я глътне. Царската дъщеря се разплакала и една сълза от очите ѝ капнала върху лицето на момъка и го събудила. Той се надигнал бърже, грабнал ножа и пробол халата.

Подир това водата веднага протекла. Царят искал да награди момъка и го запитал да каже какво иска. Момъкът отговорил: „Не искам нищо на този свят; искам да си отида в нашата земя.“ На това царят казал: „Ако се наеме някой да те изнесе, аз ще дам всичко каквото потрябва.“

Момъкът тръгнал из града да пита не се ли наема някой да го изнесе на горната земя и намерил едното, който му казал: „Край града има голямо дърво; на дървото мъти орлица и все не може да отгледа орлета. Иди там и може би ще намериш средство да излезеш на онзи свят.“

Момъкът отишъл под дървото, легнал и заспал. По едно време орлетата запищели и той се събудил. Погледнал нагоре и видял, че по дървото лази триглава змия: той замахнал с ножа си и отсякъл и трите ѝ тави. Орлите помислили, че момъкът е нападнал рожбите им и се спуснали отгоре му да го кълват, но малките орлета изпреварили и казали: „Не посягайте, тате, и ти, мале, на този човек: той погуби змията и ни спаси живота.“

„Ей, побратиме — рекли тогава орлите, — кажи, какво добро искаш да ти сторим?“ „Не искам нищо; искам само да ме изнесете на горната земя“ — отвърнал момъкът. „Да те изнесем. Намери девет крави от девет години ялови, и ни храни един месец; направи после един сандък с железни вериги, тури в него месото, което остане, и седни при него; напълни и една кожа с вода. Ние ще преметнем веригите на рамо и ще те понесем; из пътя, като кажем «га» ще ни дадеш месо; когато кажем «пию», ще ни дадеш вода.“

Момъкът приготвил всичко, както му било поръчано, и след един месец птиците го взели на крилете си и го понесли нависоко. Но приготвеното месо не стигнало, а птиците продължавали да искат още. За да не им откаже, момъкът късал мръвки от дланите на ръцете си и от стъпалата на нозете си и им ги давал. Най-после го изнесли на видело, на земята, и го попитали: „Побратиме, от какво беше месото, което ни даде най-после?“ „Срам, не срам, побратими, ще ви кажа — отговорил момъкът, — отрязах го от дланите на ръцете и от стъпалата на нозете си, защото кравето месо се бе привършило.“

„Тъй ли? Да знаехме, че си толкова сладък, изядвахме те още под дървото“ — рекли орлите.

След това момъкът си отишъл у дома, при братята си, които се карали още за най-малката девойка.

„Аз искам дрехи самотворни, казвала девойката; който ми ги направи, него ще взема.“ Малкият брат си спомнил за пръстена и щом го погледнал, дрехите станали от само себе си. Така най-малката сестра взела най-малкия от братята и кавгите престанали.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.